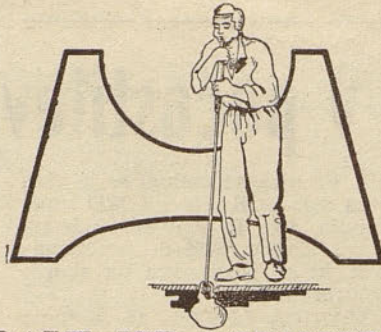

Steklar

Uredniški odbor: Matija Koritnik, Sihur Erna, Tržan Vera, Rudi Kirhmajer, Viktor Racki, Adi Zaletel, Jože Gerhard, Premec Jože, Bezgovšek Anton. Odbor za informacije: Savič Momir, predsednik, Vidovič Franc, Marcen Alojz, Korbar Heda, Dremel Karl, Gornik Slavko, Racki Viktor, Koritnik Matija, Kirhmajer Rudi. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik, Izhaja vsakega 5. v mesecu. Naslov: »Steklar« glasilo kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. 814-622 — interno 63. Tisk in klišej AERO kemična in grafična industrija. Casopis oproščen davka (St. 421-1/72).

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto XIV.

Hrastnik, 15. 5. 1978

Št. 5

SPOMLADANSKI ZAGREBŠKI VELESEJEM 1978

Kot vsako leto, smo tudi letos razstavljali na spomladanskem zagrebškem velesejmu v okviru specializirane razstave blaga za široko potrošnjo. Razstavljali smo nekatere nove izdelke poleg našega stalnega programa. Namen razstavljanja na sejmu je, čim večjemu krogu potrošnikov pred-

staviti naš program steklenih izdelkov in si s tem ustvariti čim boljši položaj na tržišču.

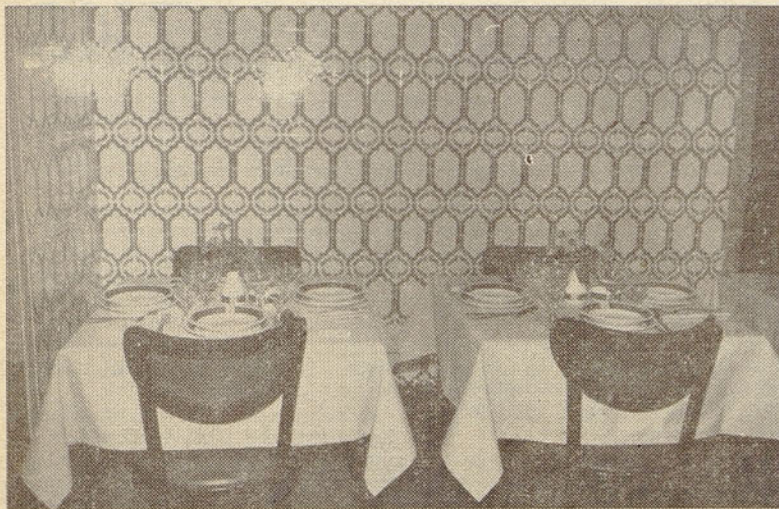
Bilo je veliko zanimanje za naše izdelke. Obiskali so nas vsi večji kupci s področja embalaže, široke potrošnje in razsvetljave. Glede kvalitete samih izdelkov ni bilo pripomb, vendar pa so bile

le na dobavo izdelkov iz polavtomatskih strojev.

Veliko je bilo tudi govora o naših maloprodajnih cenah pri steklu za široko potrošnjo in o ceni dela, pri prometu teh izdelkov, grosistov in detajlistov. Pogovor je tekel tudi o samoupravnih sporazumih o trajnem združevanju dela in sredstev, ki jih je potrebno podpisati do 30. 6. 1978.

Na sejmu je bil tudi sestanek vseh proizvajalcev stekla za široko potrošnjo. Tema sestanka je bil dogovor o maloprodajnih cenah in o sklepanju samoupravnih sporazumov s prometnimi organizacijami.

Sejem je ocena razvoja tovarne v nekem obdobju in upajmo, da bomo na jesenskem sejmu prikazali še več novih izdelkov. PeVI

Pogrinjek z našimi kozarci na razstavnem prostoru Jugokeramike

V paviljonu 5 na zagrebškem velesejmu ima Steklarna Hrastnik vedno razstavljene svoje izdelke

Predstavljamo vam...

Na zadnjem zasedanju skupščine DO steklarne Hrastnik so člani skupščine, to je delegati iz celotnega kolektiva steklarne, soglasno izvolili za direktorja DO steklarne Hrastnik tov. BRANKA MILINOVIČA, dipl. pravnik.

Verjetno ga vsi Hrastničani prav dobro poznamo, saj je dve mandatni dobi — 8 let zasedal mesto predsednika skupščine občine Hrastnik. Vsa leta si je prizadeval in trudil, da se je gospodarstvo, šolstvo, kultura in komunalna dejavnost razvijala v dobrobit vseh občanov Hrastnika. Rezultati prizadevanj tov. Milinoviča kot predsednika skupščine občine so v Hrastniku razvidni na vsakem koraku.

Tov. Brane Milinovič, dipl. pravnik, je rojen 23. 5. 1936 v Ptujju. Osnovno šolo je obiskoval v Sremski Kamenici, v SR Srbiji, zadnja dva razreda pa po končani II. svetovni vojni v Hrastniku. Končal je gimnazijo v Trbovljah in leta 1955 diplomiral na pravni fakulteti univerze v Ljubljani.

Kot sem že omenil je tov. Milinovič opravljal več odgovornih dolžnosti v Hrastniku, med drugimi je bil tudi v letu 1968—1970 direktor gostinskega podjetja »Jelka«, Hrastnik. Opravljal je poleg vsega še več odgovornih funkcij v družbenopolitičnih organizacijah v Hrastniku.

Člani delovne skupnosti steklarne Hrastnik želimo, da se tov. Milinovič v kolektivu steklarne predvsem počuti kot domačin in da s svojim znanjem pomaga delovni organizaciji do nadaljnjih uspehov v svojem delu.

Predvsem pa, da vloži vse svoje znanje in ugled za nadaljnjo uveljavitev kolektiva steklarne Hrastnik na domačem in tujem trgu. Pri delu pa lahko računa na pomoč vseh družbenopolitičnih organizacij delovne organizacije in organov delavskega upravljanja.

Želja vseh je, da bi nas tovariš Brane Milinovič uspešno vodil.

Rigo

Ob 27. aprilu — prazniku ustanovitve OF, 1. maju — prazniku dela ter 9. maju — prazniku zmage nad fašizmom

ČESTITAMO

vsem aktivnim članom delovne organizacije, upokojevcem, vojakom ter njihovim svojcem z željo, da bi tudi v nadalje dosegli čimveč delovnih uspehov pri nadaljnjem razvoju socialističnih samoupravnih odnosov ter želimo, da bi praznike preživeli čim lepše.

- DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE
- SAMOUPRAVNI IN POSLOVODNI ORGANI
- IOK OOS DO STEKLARNE
- UREDNIŠTVO »STEKLARJA«

Proslava v počastitev 1. maja in 27. aprila

V svečano okrašeni dvorani delavskega doma je bila izvedena svečana proslava delavskega praznika 1. maja in 27. aprila — dneva ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda. Program so izvajali: godba na pihala Svobode I Hrastnik in študentski klub iz Hrastnika.

Po proslavi je predsedstvo občinske konference SZDL Hrastnik in predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov Hrastnik podelilo najbolj zaslužnim članom srebrne znake. Tako so prejeli **srebrni znak sindikata**:

HELENA DOLANC, za aktivno delo v OOS prosvetnih delavcev, najprej kot članica IO, potem pa kot tajnik in blagajnik. Aktivno dela in zastopa stališča sindikata tudi v samoupravnih organih zavoda.

HILDA DRAME, za aktivno delo v sindikatu kemičnih delavcev na vseh nivojih, saj je članica OOS v Steklarni Hrastnik, članica republiškega odbora kemičnih delavcev in članica republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije. Povsod tudi aktivno deluje.

IVO KOVAČ, za delo na športno-rekreativnem področju OOS. S svojim delom si je prizadeval, da bi na športno-rekreativnem področju v DO in občini dosegli vidnejše uspehe, kar mu je v veliki meri tudi uspelo.

MILAN KOZOLE, za aktivno delo na športno-rekreativnem področju kot organizator in aktivni udeleženec v TOZD - RPH.

JOŽE LESKOVŠEK, za delo v OOS - TOZD I Steklarne Hrast-

nik. Po njegovi zaslugi se je vsebina dela OOS v tem TOZD spremenila, kar je vplivalo tudi na odnos članov OOS do problematike, ki se obravnava na zborih delavcev.

MARICA LEVEC, za aktivno delo v IO OOS TKI Hrastnik in kasneje v konferenci OOS. S svojim vsestranskim delom kot blagajnik in kot aktivna udeleženka v razpravah dokazala, da je stvari možno spremeniti in dopolniti le s konfrontacijo mnenj in vestnim izvrševanjem zadanih nalog.

IVAN URANA, za vestno vodenje OOS jame Ojstro, saj je IO OOS bil v tem TOZD resnično koordinator interesov delavcev in jedro vodenja vseh razprav v TOZD. Kot neposredni proizvajalec se je vedno vključeval v razprave in bil član različnih forumov sindikata v DO.

Srebrni znak Osvobodilne fronte so prejeli:

ERNEST BABIČ, udeleženec narodnoosvobodilne borbe. Bil je udeleženec pri izgradnji proge Brčko—Banovići in Samac—Sarajevo. V času aktivnega dela pri rudniku Hrastnik je aktivno deloval v organih delavskega samoupravljanja in družbenopolitičnih organizacijah.

JOŽE ing. GROHAR, aktivni udeleženec v narodnoosvobodilni borbi. Je aktiven družbenopolitični delavec, posebno pa je aktiven v gasilskem industrijskem društvu in v skupnosti požarnega varstva, kjer opravlja funkcijo predsednika izvršnega odbora.

ERNO KOLAR, na osnovi aktivnega dela v mladinski organizaciji, kjer je aktiven družbenopolitični delavec v TOZD. Posebno aktivno deluje v samoupravni stanovanjski skupnosti kot predsednik. Je aktiven član gasilskega društva.

ZORAN KLEMEN, aktivni udeleženec v narodnoosvobodilni borbi, kjer je bil partizanski kurir. Je aktiven družbenopolitični delavec, zlasti aktivno deluje na področju požarnega varstva, gasilskega društva Steklarne. Aktivno dela v samoupravnih organih v steklarni Hrastnik in je aktiven v krajevni organizaciji ZZB NOV Hrastnik — Teren II.

MARIJA KRESE, aktivna udeleženka v NOB, kjer je bila ujeta in odpeljana v celjske zapore. Kot članica SKOJ je po osvoboditvi aktivno delovala na terenu. Sedaj opravlja odgovorne funkcije v delovni skupnosti in na terenu. Njeno službeno mesto je referent za

invalidske zadeve borcev NOV in zdravstva pri SO Hrastnik.

IDA OSTOJIC, se je takoj po osvoboditvi aktivno vključila v delo mladinske organizacije in aktivno delovala v prosvetnem društvu. Je bila udeleženka mladinske delovne akcije Sežana—Dutovlje. Je aktivna članica delegacije zbora združenega dela TOZD Rudnik Hrastnik.

MOŠKI PEVSKI ZBOR DPD SVOBODA II Hrastnik ob 70-letnici obstoja. Moški pevski zbor DPD Svoboda II je bil ustanovljen leta 1908, ustanovili so ga delavci-steklarji — vključeni v napredne strokovne organizacije. V svoji dolgoletni dejavnosti je zbor vedno deloval kot delavsko društvo. Za svoje plodno delo je prejel številna priznanja, in sicer: ob 65-letnici — občinsko priznanje, za svoje dolgoletno delo je 22 članov pevskega zbora prejelo visoka Gallusova priznanja.

Rigo

Vtisi z 8. kongresa ZKS

Z ozirom na to, da je VIII. kongres ZKS za nami, smo se obrnili na našo delegatko tovarišico **HILDO DRAME**, da za glasilo »Steklar« pove nekaj vtisov, ki jih je na kongresu dobila. Vabilu se je ljubeznivo odzvala in nam poslala naslednji prispevek:

Težko mi je opisati vse številne vtise, ki sem jih kot delegat doživljala tiste dni na 8. kongresu ZKS.

Najbolj svečano razpoloženje je bilo prvi dan ob začetku kongresa na gospodarskem razstavišču, ko smo se zbrali delegati in gostje kongresa ter živahno razpravljali po skupinah pred kongresno dvorano.

Najbolj svečan trenutek pa je bil, ko so v kongresno dvorano prišli tovariši Edvard Kardelj, Stane Dolanc, Franc Popit, Lidijska Sentjurc, Miha Marinko in drugi slovenski in jugoslovanski družbenopolitični delavci in mnogi narodni heroji. Delegati smo jih pozdravili z burnim ploskanjem.

V tišini, ki je nastala ob 10. uri v kongresni dvorani je predsednik tovariš France Popit dejal: odpiram 8. kongres ZKS. Takrat je zadonela internacionala. Vsi delegati in gostje smo vstali in obmirovali v znamenju velike borbene himne delavskega razreda vsega sveta.

Tov. France Popit je pozdravil vse zbrane. Pozdravil je delegacijo CK ZKJ, ki jo je vodil Aleksander Grličkov, delegacijo bratskih republik in pokrajin. Posebej topel pozdrav je bil tudi namenjen našim bratom iza meja. Na kongresu so bile tudi delegacije komunističnih partij iz Italije, Avstrije in Madžarske ter vojvodstva Katovice in Poljske.

Predstavniki kongresa so ponesli venca h grobnici narodnih herojev v Ljubljani in k spomeniku revolucije.

Imela sem občutek, da je bila poudarjena neprekinjena revolucionarna pot, ki je dobila svoj temelj v revoluciji in ki jo bo nadaljevala naša mladina in naš mladi rod. Pionirji, ki so prišli pozdravit kongres, so prinesli v dvorano vedrino in mladost ter rdeče nageljne delegatom.

Predsednik delovnega predsedstva tov. Franc Romih, naš delegat iz Hrastnika je dal besedo tov. Popitu in tako se je pričel delovni del 8. kongresa ZKS in vseh delovnih ljudi naše domovine.

Po popoldanskem plenarnem zasedanju smo se delegati razšli na delo po petih komisijah.

Ker sem se prijavila, da bom delala v komisiji za družbenoekonomske odnose in razvoj, sem še posebno prislughnila referatu tov. Popita, kjer je govoril o preobrazbi družbenoekonomskih odnosov.

Mislím, da smo vsi delegati in gostje prišli na kongres z istimi cilji in željami, da bi naš samoupravni socializem, našo stvarnost s takimi dosežki razvijali tudi v prihodnje.

Hilda Drame

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se prav iskreno zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem vseh treh izmen stare hale kontrole za vso pozornost, darila in poslovitne besede, ki sta jih izrekli Dora Godicelj in Apolonija Tržan.

Darila me bodo spominjala na lepe dni, ki sem jih preživel skupaj z vami, dragi sodelavci.

Vsem sodelavcem želim še veliko uspeha pri nadaljnjem delu v kolektivu.

Jože Racki

ZAHVALA

Ob odhodu iz TOZD I, obrat brusilnica, se iskreno zahvaljem za darilo sodelavkam izmene kozarcev »Bibek«.

Inge Zalaznik

1. maj - praznik dela

Letos teče že 89. leto, odkar je mednarodni delavski kongres v Parizu razglasil 1. maj za delavski praznik.

Ta dan, ki ga na slovesen način in v svobodi slavimo mi danes, je bil razglašen v spomin na 1. maj leta 1886, ko je okrog 40.000 delavcev v Chicagu zahtevalo osnovne pravice delovnega človeka, a je bila stavka krvavo zatrta. Praznovanje 1. maja je nekoč pomenilo javno demonstriranje in krepitev delavske solidarnosti, dan, ki so ga oblasti s strahom pričakovale. Pa vendar tudi danes ta praznik še marsikje na svetu ne slavijo tako, kot ga praznujemo mi. Danes se delavci še mnogokje borijo za socialne pravice, za boljše izkoriščanje, proti izkoriščanju, za svobodo združevanja in povezovanja v delavske organizacije.

Vse to in še mnogo več pa so delovni ljudje dosegli v naši svobodni Jugoslaviji. Naši narodi in narodnosti so se prekaljeni v štiritletni krvavi borbi za svoj obstoj, potrdili tudi v delovnih uspehih. In potrjujemo se še danes.

Jugoslavija je, čeprav majhna in v svoji zgodovini večkrat osamljena, ostala trdna in neustavljiva v svojem razvoju. Delo je pogoj za naš razvoj in tega smo se vseskozi zavedali. Naša domovina je vstala iz ruševin, naši ljudje so delali nesebično in srčno v tistih težkih letih po osvoboditvi. Danes je Jugoslavija enakopravna članica v mednarodni skupnosti,

samostojna in neodvisna, sami smo zgradili naše gospodarstvo, ki je rezultat delovnih uspehov in številnega odpovedovanja in sami lahko odločamo o svoji prihodnosti.

In ob tako svečanem in prazničnem dnevu, kot je 1. maj, se lahko s ponosom ozremo na prehojeno pot, kljub temu, da časa za oddih ni.

Čaka nas še ogromno dela v naši samoupravni socialistični družbi, katere enakopravni člani smo mi vsi in jo skupaj izgrajujemo. Naj letošnji 1. maj mineva v svečani luči kongresov Zveze komunistov, naše politične sile, ki zavzema še danes pomembno in vodilno vlogo pri vodenju in usmerjanju naših samoupravljalcev in delovnih ljudi, in kot partije, ki je v naši težki preteklosti, v vojni vihrini in težkih političnih situacijah po osvoboditvi, na čelu s tovarišem Titom, tako trezno in preudarno vodila jugoslovanske narode in narodnosti skozi pasti, nevarnosti in intrige tujih sil, ki niso hotele razumeti jugoslovanske jasno začrtane poti v neodvisnost.

In na koncu se na ta dan, ob kresovih, ki se bodo prižgali, spomnimo vseh tistih, ki so se za svobodo borili in ki jim je bila edini cilj, spomnimo se tistih hrabrnih ljudi, ki so padli za domovino in nikoli užili svobode, ki smo jo mi izgradili z delom.

Jasna KOSM

3. seja Izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Steklarne Hrastnik

26. aprila 1978 je bila 3. seja IOK OOS DO, na kateri so razpravljali tudi o nekaterih aktualnih in pomembnih vprašanjih. Tako tudi o regresu v letošnjem letu, izdelavi analitične ocenitve zahtevnosti delovnih nalog in op-

osebne dohodke. Torej bo potrebno počakati na jasnejša določila pristojnih organov in SDK.

V primeru izplačila pa je sindikat zavzel stališče, da se regres izplača v enkratnem znesku in vsem delavcem v enaki višini.

IOK OOS DO je direktorju, dipl. ing. Maksu Mrcini ob poteku njegove mandatne dobe izročil darilo ter se mu zahvalil za njegov trud in sodelovanje s sindikatom Steklarne

javil (točkovni del pravilnika o delitvi OD), glede počitniških domov, športno-rekreacijske dejavnosti v zvezi s peterbojem 78.

Glede na to, da se vsako leto pojavlja vprašanje, ali regres bo ali ne bo, je bila na seji podana obrazložitev, kakšno je trenutno stanje glede izplačila regresa. Regres se izplačuje iz sklada skupne porabe, ki ga pa naša delovna organizacija nima, ker ob zaključku poslovnega leta ni bilo dovolj sredstev, da bi ga lahko formirali. V pogovorih s predstavniki Službe družbenega knjigovodstva je bilo tudi jasno, da regres ne more biti izplačan iz sredstev za

Spregovorili smo tudi o delu in pripravah analitične ocenitve zahtevnosti delovnih nalog in opravil (izdelave točkovnega dela pravilnika o delitvi OD). Komisija, ki ta material pripravlja, mora vsekakor poskrbeti, da bo delo končano do roka, da bo pravilnik oz. analitična ocenitev lahko dana v razpravo.

Dipl. ing. Maks Mrcina se je zahvalil za darilo ter med drugim dejal: »Upam, tovarišice in tovariši, da to ni slovo in da bomo tudi vnaprej delali skupaj in sodelovali, vedno bom pripravljen po svojih močeh pomagati.«

Verjamemo njegovim besedam in mu želimo na njegovem novem delovnem mestu veliko uspehov.

Pri tem pa je potrebno precizirati tudi najnižji in najvišji osebni dohodek, za kar so potrebne ustrezne analize. Tako IOK OOS DO, kot tudi osnovne organizacije sindikata v temeljnih organizacijah pa so dolžne, da se aktivno vključijo pri realiziranju tega pravilnika, da sodelujejo v razpravah in izvajanju.

V letošnjem letu bo 14. maja v Hrastniku organiziran peterboj, že 11. po vrsti — železarjev, gumarjev, kovinarjev, kemikov in steklarjev. Na tej športni prireditvi, katere prireditev je IOK OOS DO se bodo športniki Save Kranj, Ferralita Žalec, Železarne Jesenice, Donita Medvode in Steklarne Hrastnik pomerili v osmih

športnih panogah. Priprave na to prireditev so v polnem teku, za to pa je zadolžen kot organizator odbor za šport in rekreacijo v naši delovni organizaciji.

Spregovorili smo tudi o počitniških domovih. Sprejeto je bilo stališče, da se počitniška domova v Portorožu in Bohinju, v letošnji sezoni odpreta 6. junija. Sindikat je v naši delovni organizaciji prevzel tudi pobudo za izboljšanje stanja počitniških domov, predvsem v Bohinju, za njegovo prenovitev. Hkrati pa bomo morali voditi dobro koordinacijo glede izmenjave delavcev in naših gostov, prvič v letošnji sezoni iz CSSR.

Jasna Kosm

Članice in člani IOK OOS DO na 3. seji

Varno in zdravo delo naj bo cilj vsakega samoupravljalca

V samoupravnem socialističnem sistemu je varstvo pri delu dejavnik širšega družbenega pomena in predpogoj za produktivno delo, kakor tudi pogoj za racionalno izrabo delovnih kapacitet in delovnega časa. Zaradi tega je varnost pri delu ena izmed samoupravnih pravic, dolžnosti delovne organizacije in vsakega posameznika.

Da bi uspešno opravljali delovne naloge je potrebno poznati in izvajati predpise o varstvu pri delu. To je predvsem pogoj za vodilne in vodstvene delavce, kakor tudi vse ostale delavce, ki opravljajo nevarnejša in zdravju škodljiva dela. Nepoznavanje in neupoštevovanje varnostnih ukrepov se v največji meri odražajo v nesrečah pri delu.

Z razvojem tehnike in tehnoloških postopkov pa se število nesreč sicer zmanjšuje, povečuje pa se število drugih obolenj, ki pa niso klasificirana kot nesreče pri delu.

Iz analize bolniškega staleža pa ugotavljamo, da tudi del tega odpade na neurejeno delovno okolje. V skupnem seštevku pa to predstavlja za organizacijo velik strošek.

Od vseh zaposlenih v Steklarni Hrastnik išče zdravniško pomoč vsak mesec približno 25 do 30% ljudi, ki so v povprečju 5 dni v bolniškem staležu.

V mesecu marcu je bilo dela nezmožnih 481 ljudi, s tem smo izgubili 2.246 delovnih dni in izplačali za nadomestilo neto osebnega dohodka 299.873,60 din. Iz izračunov pa lahko ugotovimo, da se ti stroški povečajo za najmanj 4-krat v breme delovnih organizacij.

Število nesreč pri delu v prvem trimesečju leta 1978 in gibanje po

TOZD v delovni organizaciji Steklarna Hrastnik:

	Januar	Februar	Marec	Skupaj
TOZD I	18	9	7	34
TOZD II	2	4	4	10
TOZD III	—	—	—	—
TOZD IV	—	1	—	1
TOZD V	1	1	3	5
DSSS	5	—	1	6
Skupaj	26	13	15	56

OBVESTILO

Od 1. maja 1978 dalje je v izvajanju participacija zavarovancev pri plačevanju storitev v zdravstvu, zato vas seznanjamo z nekaj določili:

- 1. pregled pri zdravniku (ta znesek plačujejo tudi poškodovanci pri delu) 20 din
- stroški prevoza z rešilnim avtomobilom 60
- pregled pri specialistu 60
- vsak bolniški dan v bolnišnici (do 30 dni) 30
- vsak dan v zdravilišču (do 15 dni) 30
- rentgenski posnetek 20

IZ DELA OBČINSKE SKUPŠČINE

Dne 12. aprila 1978 je bilo sklicano 1. skupno zasedanje delegatov zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Hrastnik ter ločena zasedanja zborov.

Osrednje točke dnevnih redov, tako skupnega zasedanja, kot ločenih zasedanj zborov, so bile volitve.

Delegati vseh treh zborov skupščine občine Hrastnik so na predlog konference SZDL soglasno izvolili za predsednika skupščine občine Hrastnik tovariša Samota Logarja

Delegati so se na skupnem zasedanju najprej seznanili s poročilom predstavnika občinske konference SZDL o predkandidacijskem in kandidacijskem postopku ter s poročilom občinske volilne komisije o poteku volitev in o izidu glasovanja pri volitvah delegacij za delegate v vseh zborih občinske skupščine in verificirali mandate izvoljenih članov delegacij oziroma konferenc delegacij.

V nadaljevanju so sledile volitve. Delegati vseh treh zborov Skupščine občine Hrastnik so izvolili na predlog občinske konference SZDL:

1. za predsednika Skupščine občine Hrastnik, tovariša LOGAR Samota, dosedanjega sekretarja občinskega komiteja ZKS Hrastnik;

2. za podpredsednika Skupščine občine Hrastnik, tovariša VENKO Janeza, dosedanjega predsednika družbenopolitičnega zbora skupščine občine;

3. za predsednika izvršnega sveta Skupščine občine Hrastnik, tovariša ŽIBRET Jožeta, direktorja OZD »KOP« Hrastnik.

Na predlog kandidata za predsednika izvršnega sveta Skupščine občine Hrastnik so delegati zborov Skupščine občine Hrastnik izvolili za:

1. podpredsednika izvršnega sveta, tovariš ŠTROMAJER Friderika;

2. za člane izvršnega sveta pa: GREŠAK Dušana, KOVAČ Franca, MARTINŠEK Francita, RUPNIK Ivana, STOŠICKY Hinka, ŠENTJURC Borisa, TAVČAR Danijela, ZUPANČIČ Franjo in ŽIBRET Albina;

3. za predstojnike temeljnih upravnih organov Skupščine občine Hrastnik pa so imenovali:

GREŠAK Dušana, za načelnika oddelka za ljudsko obrambo;

KOVAČ Franca, za načelnika oddelka za notranje zadeve;

MARTINŠEK Francita, za svetovaleca v izvršnem svetu;

RUPNIK Ivana, za načelnika oddelka za gospodarstvo in finance;

ŠTEPEC Miho, za sekretarja skupnih služb skupščine in izvršnega sveta;

TROTOVŠEK Matijo, za načelnika davčne uprave in davčnega inšpektorja;

ZUPANČIČ Franjo, za načelnika oddelka za splošne zadeve in družbene službe.

Nadalje so delegati zborov Skupščine občine Hrastnik na predlog komisije za volitve in imenovanja Skupščine občine Hrastnik in v soglasju s koordinacijsko komisijo za kadrovska vprašanja pri Občinski konferenci SZDL Hrastnik, izvolili člane v posamezna stalna skupščinska telesa, in sicer:

— v komisijo za vprašanja invalidov in borcev NOV,

— v komisijo za verska vprašanja,

— v komisijo za prošnje in pri- tožbe,

— v komisijo za odlikovanja,

— v komisijo za podeljevanje priznanj »Zasluznemu občanu«,

— v komisijo za pripravo st- tuta,

— v komisijo za ugotavljanje izvora premoženja,

— v komisijo za volitve in ime- novanja,

— v komisijo za družbeni nad- zor,

— v komisijo za varnost in vzgojo v cestnem prometu,

— v komisijo za spremljanje iz- vajanja zakona o združenem de- lu.

Zaradi delegiranja delegatov na zasedanja zbora občin Skupščine

Tov. Jože Žibret, novoizvoljeni predsednik izvršnega sveta SOB Hrastnik se je zahvalil za izvolitev in izkazano zaupanje. Ob tej priložnosti je delegatom nakazal usmeritev dela novoizvoljenega izvršnega sveta SOB Hrastnik

SR Slovenije je bila izvoljena skupina desetih delegatov, ki bo pošiljala izmed članov delegacij oz. konferenc delegacij, oziroma izmed članov družbenopolitičnega zbora v občini, delegata na zasedanje zbora občin v Skupščino SR Slovenije. Za vodjo te skupine je bil izvoljen tovariš GODEC Franc, stanujoč v Hrastniku, Trg F. Kozarja 14.

Nadalje je bila izvoljena zaradi delegiranja delegatov v skupščino skupnosti revirskih občin skupina devetnajstih delegatov, za vodjo te skupine pa predsednik skupščine tov. LOGAR Samo.

Delegati zborov občinske skupščine so sprejeli tudi predlog predsedstva Občinske konference SZDL Hrastnik o:

— potrditvi evidentiranega kandidata tov. Marjana KOVAČA, roj. 2. 9. 1940, sekretarja izvršne-

ga za gospodarstvo pri skupščini skupnosti revirskih občin, vse do izvolitve novih delegatov, podaljša mandat.

Zbori občinske skupščine so z večino glasov sprejeli listo kandidatov za predsednika in člane predsedstva SR Slovenije, ki jo je določila republiška kandidacijska konferenca dne 28. 3. 1978 in izvolili z liste kandidatov vse predlagane kandidate za delegate v zvezni zbor Skupščine SFRJ.

Delegati so med drugim sprejeli tudi: odlok o ustanovitvi sekretariata skupnih služb skupščine občine Hrastnik in izvršnega sveta Skupščine občine Hrastnik, v besedilu, kot ga je predlagal izvršni svet Skupščine občine Hrastnik ter sprejeli sklep o določitvi skupine 15 članov za sodelovanje predstavnikov družbene skupnosti v razpisnih komisijah

V prisotnosti delegatov vseh treh zborov so izvoljeni in imenovani funkcionarji občinske skupščine podali slovesno izjavo, v besedilu, kot jo je podal predsedujoči delovnega predsedstva

ga sveta Skupščine občine Zagorje ob Savi, za predsednika Skupščine skupnosti revirskih občin;

— potrditvi evidentiranega kandidata tov. Antona GREBENA, roj. 29. 8. 1934, vodjo izvoznouvozne kooperacije v OZD »Sijaj« Hrastnik, za podpredsednika Skupščine skupnosti revirskih občin;

— tem, da se vsem delegatom, ki so bili delegirani na seji dne 5. 10. 1976, kot delegati Skupščine občine Hrastnik v komisije:

— za splošno-kadrovska vprašanja,

— za delegatske odnose,

— za varstvo okolja,

organizacij združenega dela v občini Hrastnik.

Tovariš predsednik skupščine občine Hrastnik je apeliral na vse navzoče delegate (v glavnem so bili navzoči vodje delegacij oziroma konferenc delegacij), da se na prvih sejah delegacij dogovorijo o:

— dnevnih sklicev zasedanj zborov skupščine občine Hrastnik (doslej so se sklicevale ob torkih dopoldan);

— predlogu, da bi se zasedanja s krajšim dnevnim redom sklicevala v popoldanskem času;

(Nadaljevanje na 5. strani)

ODBOR ZA RAZMERJA IZ ZDRUŽENEGA DELA IN KADRE PRI DSSS — delovna skupnost skupnih služb

RAZPISUJE

prosta dela in naloge pripravnikov — ekonomskih tehnikov za nedoločen čas, in sicer:

Za dela in naloge na področju finančnega knjigovodstva, in sicer 8 izvršiteljev

Razpis velja do popolnitve števila izvršiteljev.

Splošno-kadrovski sektor
STEKLARNE HRASTNIK

IZ DELA ORGANOV UPRAVLJANJA

I. seja delavskega sveta delovne organizacije Steklarne Hrastnik je bila dne 19. aprila 1978.

Pod prvo točko dnevnega reda je bilo konstituiranje delavskega sveta delovne organizacije Steklarne Hrastnik.

Za predsednika delavskega sveta je bil izvoljen tovariš JANEZ CIGLER, za namestnika predsednika pa tovarišica MILENA PIRC.

Pod drugo točko dnevnega reda je bilo konstituiranje izvršilnih organov DS delovne organizacije, in sicer:

— **Izvolitev odbora za spremljanje in izvajanje samoupravnih aktov**

V odbor so bili soglasno izvoljeni naslednji člani: Viktor Raki, Franc Vidovič, Ernest Sihur, Joža Rak in Drago Kreže.

Člani odbora bodo na prvi seji izvolili predsednika ter namestnika predsednika.

— **Izvolitev arbitražne komisije**
V odbor so bili soglasno izvoljeni naslednji člani: Aleksander Šivec, Franc Klenovšek in Erih Vovk.

Člani odbora bodo izvolili predsednika in namestnika.

Odbor za poslovno politiko DO Steklarne Hrastnik bo konstituiran na II. seji DS delovne organizacije na predlog DS iz TOZD in DSSS.

— **Dopolnitev odbora za LO in družbeno samozaščito**

Janez Cigler — predsednik delavskega sveta DO Steklarne Hrastnik je imenovan za člana Odbora za LO in družbeno samozaščito, namesto dosedaj imenovanega tovariša Matije Koritnika.

Pod tretjo točko dnevnega reda so bile volitve individualno poslovodnih organov:

1. Individualnega poslovodnega organa DO Steklarne Hrastnik — DIREKTORJA.

2. Pomočnika individualnega

poslovodnega organa DO Steklarne Hrastnik za tehnična vprašanja.

Delegati iz TOZD in DSSS so se soglasno odločili, da bodo volitve javne, tako za direktorja DO in za pomočnika direktorja DO.

Delegati temeljnih organizacij in delovne skupnosti so z javnim glasovanjem soglasno izvolili tovariša Braneta MILINOVIČA, dipl. pravnika za DIREKTORJA DO STEKLARNE HRASTNIK — za dobo 4 let.

Tovariš Brane Milinovič, dipl. pravnik zasede delovno mesto individualnega poslovodnega organa — direktorja DO s 1. 5. 1978.

Nadalje so sklenili, da Maksu Mrcini, dipl. ing. — dosedanjemu direktorju DO Steklarne Hrastnik gredo vse pravice iz delovnega razmerja toliko časa, dokler ne bo prerazporejen na drugo primerno delovno mesto.

Imenovana je bila komisija, ki izvrši primopredajo poslov direktorja delovne organizacije Steklarne Hrastnik, in sicer v naslednjem sestavu: Janez Cigler — predsednik komisije, Franc Vidovič in dipl. ing. Niko Kavšek.

Delegati temeljnih organizacij in delovne skupnosti so z javnim glasovanjem soglasno izvolili tovariša Alekseja USA, dipl. ing. za pomočnika direktorja za tehnična vprašanja DO Steklarne Hrastnik — za dobo 4 let.

Tovariš Aleksej US, dipl. ing., zasede delovno mesto pomočnika direktorja za tehnična vprašanja s 1. 5. 1978.

Pod četrto točko dnevnega reda je delavski svet DO Steklarne Hrastnik obravnaval Pravilnik o delu narodne zaščite.

Delegati so soglasno potrdili Pravilnik o delu narodne zaščite.

Pod peto točko dnevnega reda je delavski svet razpravljal o organiziranju dela na dan 28. in 29.

aprila 1978. Sklenjeno je bilo, da se delo opravi na dan 22. aprila in 6. maja 1978.

Vera Habjan

Temelj delovanja - osnovna organizacija sindikata

Po drugi seji predsedstva CK ZK Slovenije je bilo posvečeno razpravi o idejnopolitičnih izhodiščih organiziranosti sindikatov več pozornosti, predvsem zato, ker se Zveza sindikatov pripravlja na svoj 9. kongres, ki bo jeseni.

Dosedanje izkušnje in analize kažejo, da sedanja organiziranost sindikatov, ki je bila sprejeta leta 1974 ob 8. kongresu Zveze sindikatov Slovenije, v zveznem statutu in s statutarnim dogovorom republiškega sveta zveze sindikatov ne ustreza povsem, kajti v tem času se je pokazalo več pomembnih problemov. Danes imajo sindikati 700.000 članov v 6.000 osnovnih organizacijah, pri čemer pa prav te temeljne oblike organiziranja sindikatov niso bile osnovni nosilec dejavnosti v TOZD, oziroma v delovni organizaciji.

V statutu sindikatov je tudi na svojstven način izpeljan delegatski sistem — po vzoru skupščin družbenopolitičnih skupnosti, kar seveda ni ustrezno, tako glede oblikovanja stališč kot njegovega uresničevanja. K razdeljenosti sindikatov, formalizem ni paralelizem v delovanju, je precej pripevala tudi razdrobljenost članstva po strokovnih sindikatih (v Sloveniji jih imamo 19, na Hrvaškem upr. 18, v večini drugih republik po šest itd.), kjer so zastopali tudi svoje parcialne interese, ki pa niso vedno odsevali celovitih interesov delavcev.

Očitno je, da bo potrebno spremeniti in dopolniti tudi nekatera načela organiziranosti sindikatov, ki jih zdaj določa statut. Doslej so se delavci prostovoljno vključevali v sindikat določene dejavnosti od osnovne organizacije sindikata prek občinske in republiške in prek njega v zvezo sindikatov. Vsekakor bi bilo treba vnesti določilo, da se delavci včlanjajo v enotno zvezo sindikatov in prek nje v panožni oziroma strokovni sindikat.

Dopolnilo statuta naj bi zajelo tudi določilo, da se lahko v sindikate včlanjajo tudi svobodni poklici, če ne zaposlujejo druge delovne sile. Poseben poudarek pa bi statut namenil delovanju osnovnih organizacij sindikatov, ki se morajo utrditi kot temeljne oblike delovanja. Te naj bi bile v sleherni temeljni organizaciji združenega dela. V delovni organizaciji, kjer je več osnovnih organizacij pa naj bi ustanovili konferenco organizacij sindikatov kot izvršilno politični organ, ki bi skrbel za izvajanje politike osnovnih organizacij sindikatov. Na ravni SOZD bi za povezovanje skrbel koordinacijski organ, medtem ko bi v občinskem sindikalnem svetu morala biti bolj poudarjena enotnost sindikalnih organizacij, njihova tesnejša povezanost z osnovnimi organizacijami sindikatov. Strokovni sindikati pa morajo postati metoda delovanja delavcev v njihovih or-

ganizacijah, skladno s politiko zveze sindikatov in zagotoviti, da se bodo parcialni interesi v strokovnih sindikatih usklajevali s skupnimi interesi celotne sindikalne organizacije.

Seveda pa se postavlja vprašanje, kako naj se organizirajo strokovni sindikati po načelu strokovne povezanosti ali po načelih osnovne dejavnosti? Zagotovo je, da bi bila vrsta težav ob organiziranju po dohodkovnem načelu, zato je potrebno ostati na proizvodnem načelu osnovnih dejavnosti in pri strokovnih zvezah določiti področje dela strokovnim sindikatom.

Ker pa so sindikati družbenopolitične organizacije, seveda dosledna izpeljava delegatskega sistema, kakršno imamo sedaj, ni ustrezna, kajti tak način ni združljiv s politično organizacijo, ker hromi njeno učinkovitost.

Temeljna dejavnost sindikatov mora biti torej v TOZD, tako da se osnovna organizacija povezuje horizontalno in vertikalno. Prav osnovna organizacija sindikatov pa je tudi temeljni dejavnik samoupravnega sporazumevanja in ima v socialističnem sistemu samoupravne demokracije pomembno vlogo, ki se močno razlikuje od nekdanje, ko je bila več ali manj le v okviru zaščite pravic delavca.

Statut pa bo moral natančneje opredeliti tudi vlogo sindikatov v krajevni skupnosti, kjer doslej niso imeli nobenega vpliva. Vendar pa se bodo v obliki organiziranosti in načina dela sindikatov v krajevni skupnosti morali dogovoriti tudi s socialistično zvezo, da bi zagotovili usklajenost dela in ne bi zašli v neskladje delovanja.

Predsedstvo CK ZKS je podprlo izhodišče sindikatov, da naj bi pri Zvezi sindikatov ustanovili dva družbena sveta: za samoupravne in družbenoekonomske odnose ter za socialno politiko in razmere delavcev.

Smoter teh pa bi bil krepitev vloge osnovnih organizacij sindikatov v TOZD in družbenem delu sploh. Podprli so tudi predlog, da naj bi se sindikati zaradi svoje družbene vloge tudi kadrovske okrepili.

Po Komunistu — Rigo

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem sodelavkam in sodelavcem izmene Franca Korbarja za prelepo darilo, ki me bo vedno spominjalo na čas, ki sem ga preživel med vami.

Pri vašem nadaljnjem delu vam želim obilo uspehov. Še enkrat hvala!

Robert Štiher

Iz dela občinske skupščine

(Nadaljevanje s 4. strani)

— dostavljanju gradiva za zasedanja zborov Skupščine občine Hrastnik; pri tem naj se vodje opredelijo, ali se jim gradivo dostavlja na dom ali v OZD, kjer so zaposleni.

Delegati družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Hrastnik so na predlog Občinske konference SZDL Hrastnik izvolili za predsednika zbora tov. SIHUR Ružo.

Delegati tega zbora so opravili tudi volitve v družbenopolitični zbor Skupščine SR Slovenije, in izvolili z liste kandidatov vseh 50 kandidatov.

Delegati zbora združenega dela Skupščine občine Hrastnik so na predlog Občinske konference SZDL Hrastnik, izvolili za predsednika tega zbora tov. JAGODIČ Antona.

Delegati so sprejeli tudi sporazume o oblikovanju skupin delegatov zaradi delegiranja delegatov v zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije:

— v 28. okolišu za gospodarsko področje,

— v 9. okolišu za prosvetno-kulturno področje,

— v 9. okolišu za socialno-zdravstveno področje,

— v 8. okolišu za kmetijsko dejavnost,

— v 4. okolišu za obrtno in drugo dejavnost,

— v 3. okolišu za področje delovne skupnosti državnih organov, DPO in društev,

v besedilu, kot bodo predloženi, in na predlog predsedstva Občinske konference SZDL Hrastnik delegirati člane in namestnike članov v navedene skupine delegatov zaradi delegiranja delegatov v zbor združenega dela Skupščine SR Slovenije.

Zbor krajevnih skupnosti je za predsednika tega zbora izvolil, na predlog Občinske konference SZDL Hrastnik, tovariša GREBEN Antona.

Vsi trije zbori občinske skupščine so izvolili tudi komisije za verifikacijo pooblastil delegatov in imunitetna vprašanja.

Hrastnik, 5. 5. 1978

Sekretariat
skupnih služb skupščine občine
in sveta skupščine občine
Hrastnik

Dr. Branko Rudolf

O NUJNOSTI OSNOVNE KULTURNE PROPAGANDE V NAŠIH OBČILIH

Človeška kultura obsega prav gotovo vse človeške dejavnosti, ki spreminjajo okolje in tako tudi njega samega (kot »očlovečeno naravo«). Vsekakor je nujna osnovna kulturna propaganda, ki bi jo morali začeti verjetno predvsem s popularizacijo raznih vrst znanosti in umetnosti.

Vse periodične publikacije ali ostala občila bi nedvomno zelo pridobila z uvedbo posebnih rubrik in oddaj za popularizacijo znanosti.

Zakaj ravno znanost? Zato, ker posredujejo prek svojih aparatov in metod kontakt z resničnostjo. Ta resničnost je prav gotovo tudi lepa in navdušujoča. Po eni stra-

ni vse znanosti, naravoslovne, zgodovinske in psihološke osvetlijo stvarnost, ki je tudi lepa (npr. vse naše znanje o veselju ne moti opazovalca, da ne bi opazil čudovite lepote zvezd. Isto velja za čudoviti mikroskopski svet, ki je prav tako izredno privlačen). V času, ko je mistika izgubila skoraj vso veljavo, nam je skorajda dolžnost, da iščemo čustvene vrednote, ki v svoji globini človeka tolažijo, plemenitijo in mu nedvomno izostrijo socialni čut.

Različni ustvarjalci, znanstveniki, tehniki, zdravniki itd. so se nedvomno čutili v delu predstavnike celotnega človeštva. Tudi mi bi morali ob vsakem človekovem

delu ne samo opaziti, temveč propagirati »človečansko dimenzijo«, imeti vsak uspeh človeške ustvarjalnosti, vsak prodor v resničnost sveta kot uspeh celotnega človeštva. Predvsem pa je naša dolžnost, da te uspehe razumemo. Po duhu stvar nikakor ni nova; lahko bi opozorili na celo vrsto del, ki poudarjajo človečanske dimenzije ustvarjalnega dela. V to vrsto sodijo npr. nedvomno Darwinove knjige: Potovanje okrog sveta in Izvor človeka, knjige sovjetskih avtorjev Iljina, Fersmana, Američana de Kruifa, pa tudi npr. Kon-Tiki s predanostjo življenju, naravi, znanosti in idealom človeštva. Končno se pri osnovah izobrazbe zmeraj sklicujemo tudi na klasike socializma. Vsaka dobro napisana popularizacija znanosti je tudi nedvomno opora in podpora marksizmu. Vsa propaganda v tej smeri, čeprav čisto nepolitična, je tudi v popolnem soglasju s politiko neuvrčenosti.

Znanstveno gledanje te vrste je predvsem tudi navdušujoče. Nedvomno bi imelo tudi etičen pomen. Človek, ki se razgleda po večtisočletni človeški zgodovini napredka spoznanj, ima normalno tudi smisel za ljudi, za sodelovanje in osebno odgovornost, kar vse pravzaprav sodi k duševni kulturi. Ne glede na to, ali gre za popularizacijo matematično-naravoslovnih znanosti, etnografije, medicine ali tehnike različnih vrst, je vsem skupaj enaka »človečanska dimenzija«. Prvič, stopnja spoznanja, ki so jo dosegli v delu, drugič pa značajne lastnosti, ki so človeško prikupne in lepe, kakor tiste, ki jih npr. tako lepo opažamo pri zakoncih Curie. Hkrati seveda o njih ni mogoče razpravljati brez dobrega poznavanja od njih odkrite radioaktivnosti.

Kljub temu, da se je (približno v zadnjih tristo letih) zavest v znanosti skupaj z njenimi metodami nedvomno v mnogočem razvijala skupaj s politično zavestjo naprednega meščanstva, seveda ne more nihče trditi, da bi kate-rakoli znanost že sama po sebi, zaradi metod in z njimi povezanih spoznanj človeka, ki se z njo ukvarja, sama po sebi napotila v humanizem. Prej se je — naravno — večkrat zgodilo prav na-

sprotno in se še dogaja. Posebno še velja to za naravoslovje. Vse to pomeni, da bi morali pri vzgoji in posredovanju temeljnih znanj na teh področjih hkrati kritično opozarjati na pobude, pristope in uporabo (ter zlorabo) znanstvenih dosežkov, ki nimajo mnogo skupnega z opisano humanno razsežnostjo znanstvenih prizadevanj.

Prav gotovo sodi tudi umetnost med nujne naloge popularizacije, vendar ta naloga normalno ni lahka. Če kdo npr. piše o Beethovnu, ali ga hoče celo prikazati v dokumentih, mora imeti že precejšen pregled nad razvojem glasbe, smermi stila tistega časa, hkrati pa popolno razumevanje za skladateljev nedvomno republikanski temperament. Popularizacija umetnosti terja nedvomno posebno veliko razgledanost, medtem ko popularizacija tehnike terja predvsem poznavanje osnov stvari, kakor npr. v delu Stephensona ali Diesla. Isto velja za medicinsko znanost, Fleminga, itd.

Stvar bi lahko začeli nedvomno s popularizacijo ustvarjalcev. V mnogih primerih bi zadostovalo, če bi človek, ki se ukvarja s popularizacijo te vrste, kratko malo, vendar z navedbo vira, prepisal podatke iz kakršnekoli zgodovinske znanosti, medicine, tehnike ali umetnosti. Njegova naloga bi predvsem bila, da bi se ogrel za problematiko, bi jo raziskuje, in ji poiskal socialno dimenzijo. Taka socialna dimenzija je tudi socialistična. Človeku, zagretemu za socializem, bi morala biti potrebna.

Iz tega gotovo ne sledi, da bi vse, kar je izšlo na Zahodu, ne imelo značilnih socialističnih sestavin.

Prav tako bi imela televizija izredne možnosti, da prek vidnih sredstev pripoveduje, bodisi o stopnjah dobljenega spoznanja ali preprosto v večjem obsegu, kakor doslej prikazuje lepote narave (npr. zvezd), zgodovine ali človeške duševnosti, orientirane v človečanstvo.

Seveda bi bilo mogoče o vsem tem še zelo mnogo razpravljati. Nedvomno bi pa ob resnem namenu take usmerjenosti kaj kmalu nastali kadri, zelo sposobni za izvršitev takih nalog.

OZD STEKLARNA HRASTNIK
DRUŽBENA PREHRANA IN POČITNIŠKI DOMOVI

LETOVANJE 1978

v počitniškem domu Portorož in Bohinj

Za leto 1978 je predvideno letovanje v naših počitniških domovih v Portorožu in Bohinju od 10. 6. do 8. 9. 1978, to je devet skupin po 10 dni.

V počitniškem domu Bohinj je letovanje možno tudi izven tega časa, ker je dom odprt skozi vse leto.

V počitniških domovih bo v letu 1978 na razpolago:

PORTOROŽ:
3 sobe po 2 postelji = 6 postelj
10 sob po 3 postelje = 30 postelj
7 sob po 4 postelje = 28 postelj

SKUPAJ: 64 postelj

BOHINJ:
3 sobe po 1 posteljo = 3 postelje
3 sobe po 2 postelji = 6 postelj
2 sobi po 3 postelje = 6 postelj
1 soba po 4 postelje = 4 postelje

SKUPAJ: 19 postelj

Razpoložljiva mesta (postelje) so se razdelile po TOZD po stanju z dne 31. 3. 1978, in je razdelitev naslednja:

TOZD	Štev. zap.	%	Portorož	Bohinj	Skupaj
TOZD I	779	46	30	8	38
TOZD II	407	24	15	5	20
TOZD III	70	4	3	1	4
TOZD IV	103	6	4	1	5
TOZD V	158	10	6	2	8
DSSS	167	10	6	2	8
Skupaj:	1.684	100	64	19	83

Za preventivno letovanje je po programu predvideno približno 110 delavcev, ki bodo lahko letovali po naslednji razporeditvi:

od 10. 6.—20. 6. 78 — 40 delavcev
od 20. 6.—30. 6. 78 — 20 delavcev
od 19. 8.—29. 8. 78 — 10 delavcev (samo samohranilci)
od 29. 8.— 8. 9. 78 — 40 delavcev

Letovanje za posamezne skupine traja po 10 dni, in se začne prvi dan s kosilom, konča pa zadnji dan z zajtrkom.

Prijave za letovanje po razdelilniku bomo sprejemali od 22. 5. do 10. 6. 1978, vsak delovni dan od 12.—14. ure v pisarni družbene prehrane in počitniških domov (Razvojni oddelek). Po tem obdobju pa se bo eventualno še prosta mesta ponudilo drugim interesentom. Ob prijavi bo treba vplačati 100 din (na osebo) kot garancijski znesek, ki pa se bo pri končnem obračunu za letovanje upošteval. V kolikor bi kdo od prijaviteljev letovanje eventualno odpovedal v času, daljšem od 10 dni pred nastopom letovanja, se mu bo garancijski znesek v celoti vrnil. V kolikor pa bi bila odpoved krajša od 10 dni pred nastopom letovanja, se garancijski znesek ne vrne, razen v izjemnih primerih (smrt, bolezen) ali če prijavitelj sam poskrbi za zamenjavo.

Stroški za letovanje morajo biti v celoti poravnani najmanj 10 dni pred nastopom, sicer se bo smatralo, da prijavitelj letovanje odpoveduje.

Napotnice za letovanje se bo lahko prevzelo že ob celotnem vplačilu, ali po želji šele pred nastopom letovanja.

Cene za letovanje 1978 bomo objavili naknadno po oddelkih, oziroma na oglasnih deskah v TOZD.

Brigada Franca Zupaneke pri izdelavi plafonjer za razsvetljavo

ČESTITAMO

ERNEST SIHUR

rojen 7. avgusta 1950 v Trbovljah. V letu 1968 je opravil zaključni izpit za elektromehanika. Ko se je 16. 11. 1971 zaposlil v Steklarni Hrastnik, je prišel na delovno mesto električarja. Želja po nadaljnjem izobraževanju ga je gnala naprej. Vpisal se je v delovodsko šolo elektro stroke v Mariboru. To šolo je uspešno končal 22. 6. 1974 in si pridobil naslov delovodja, obratovni električar.

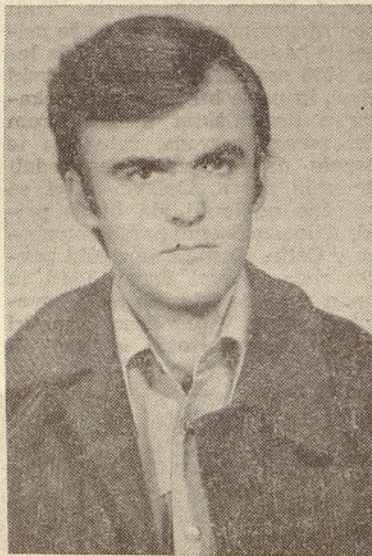
Da bi kadrovske okrepili službo varstva pri delu, je bil v letu 1975 razpis za šolanje ing. varstva pri delu. Tov. Erno se je na ta razpis prijavil in bil kot kandidat sprejet. V teh dneh, natančneje 6. 4. 1978 je tov. Erno Sihur na

delavskem vseučilišču v Zagrebu uspešno diplomiral in si s tem pridobil naziv ing. varstva pri delu.

Tovarišu Ernotu iskreno čestitamo za njegovo izredno uspešnost pri študiju, z željo, da bi svoje znanje, ki si ga je pridobil uspešno uporabljal v kolektivu.

ALEKSANDER ŠIVEC

rojen 9. oktobra 1946 v Hrastniku. Po končani osnovni šoli se je vpisal v vajeniško šolo, v kateri je pridobil naziv strugarja. Nekaj časa je bil zaposlen pri SGP Hrastnik.

V Steklarni Hrastnik se je zaposlil 8. 8. 1966 na delovnem mestu strugarja. Želja po nadaljnjem izobraževanju in razumeva-

nje v delovni organizaciji sta mu omogočila, da se je vpisal v delovodsko šolo strojne smeri v Mariboru. 20. 6. 1975 jo je s prav dobrim uspehom tudi končal.

Sandijeva želja je bila, da se še nadalje izobražuje, zato se je tudi sam vpisal na delavsko vseučilišče Moše Pijade v Zagrebu in tudi sam plačeval stroške šolanja v prvem šolskem letu. Naslednje šolsko leto je zaprosil DO, da mu finančno pomaga pri študiju. Gle-

de na potrebe v službi varstva pri delu, mu je delovna organizacija ugodila. Tako je Sandi poleg svojega dela študiral ob delu in 14. 4. 1978 uspešno diplomiral na višji tehnični šoli ter tako pridobil naziv ing. varstva pri delu.

K temu uspehu mu poleg drugih čestitamo tudi mi, z željo, da bi na novem delovnem mestu uspešno deloval.

Uredništvo

OZD STEKLARNA HRASTNIK
MENZA IN POČITNIŠKI DOMOVI

LETOVANJE - ČSSR

Po sklenjeni pogodbi je v letu 1978 omogočeno našim članom tudi letovanje v ČSSR, v rekreacijskem središču DO-NOVALY, in to v počitniškem domu, ki je v lasti ZSNP iz Ziare nad Hronom. V navedenem počitniškem domu je na razpolago:

od 21. 7.—31. 7. 78 — 30 postelj, in to: 2 sobi po 4 postelje, 6 sob po 3 postelje, 2 sobi po 2 postelji;
od 5. 12.—15. 12. 78 — 10 postelj, in to: 1 soba po 4 postelje in 2 sobi po 3 postelje.

Cena tega letovanja (za 10 dni), znaša 1.400 din.

V tej ceni je upoštevano: 3 dnevni obroki (zajtrk, kosilo, večerja), ena steklenica piva in pecivo (dnevno pri kosilu), 0,5 l vina in kava (dnevno po večerji) in enodnevni izlet. Poleg tega pa dobi vsak letovalec še spominsko darilo.

Prevoz si mora organizirati vsak sam.

Letovanje se prične prvi dan z večerjo in konča zadnji dan s kosilom.

Prijave za to letovanje se sprejema vsak delovni dan od 12.—14. ure v pisarni družbene prehrane in počitniških domov (tov. Leo Moder), do polne zasedenosti.

Ob prijavi je treba vplačati garancijski znesek 200 din (na osebo), ostalo pa najkasneje do 1. 7. 1978.

Pri eventualni odpovedi letovanja, daljši od 20 dni, se prijavljencu vrne cel garancijski znesek, pri odpovedi od 10 do 20 dni se vrne 50 % garancijskega zneska, pri odpovedi krajši od 10 dni se garancijski znesek ne vrne, razen ob izjemnih primerih (bolezen, smrt), ali če prijavljenec sam prikrbi druge dopustnike.

Neuspeli pogovor in predavanje

Novoizvoljena konferenca osnovnih organizacij sindikata v steklarni Hrastnik si je med ostalimi nalogami zadala čvrste temelje glede ureditev določenih zadev v delovni organizaciji.

Naša naloga je predvsem ureditev in usklajevanje medsebojnih odnosov, oziroma nalog, ki so bile določene na letni konferenci. Začeli smo z resnim delom in v prvi fazi dogovarjanja organizirali razgovor, oziroma sestanek za okroglo mizo, na temo POGOVOR O... Naša edina želja je bila, da se sestanemo z brigadirji in pomočniki, da se končno pogovorimo o zadevah, ki so v vsakdanjih pogovorih na dnevnem redu.

Pogovor je organizacijsko uspel, saj je bila udeležba relativno visoka, kljub nočnemu delu.

Na pogovoru pa smo pogrešali vodilne in vodstvene kadre, ki so po svoji funkciji neposredno odgovorni in bi se morali udeležiti tako pomembnega pogovora. Kot rečeno, ni naša napaka, da ni bilo nikogar od povabljenih, kajti obvestila smo poslali pravočasno na vodstvo TOZD 1, vendar ni bilo nikogar od vodstvenih organov.

Med prisotnimi je bilo zaradi tega seveda negodovanje, iz upravičenih razlogov, kajti ni jim bilo lahko priti v nedeljo, ker so

morali delati vse sobote v aprilu.

Upamo in želimo, da se to v drugih temeljnih organizacijah ne bo ponovilo, ko bomo v jeseni pripravili pogovore na isto temo z drugimi temeljnimi organizacijami.

Drugi neuspeh smo doživeli, ko smo pripravljali predavanje za naše zaposlene žene. Na predavanju smo vabili žene z osebnimi vabili, vse formalnosti so bile urejene in prišel je tudi predavatelj dr. Sadar.

Spoštovana dekleta — žene, matere, delavke, naš trud ni bil poplačan, če vemo, da vas je zaposlenih okrog 790 in da ni bilo prisotne niti ene, to pa je zadošten dokaz, da ne čutite potrebe po znanju o načrtovanju družine in uporabi vseh modernih zaščitnih sredstev, ki nam jih medicina nudi.

Ne bom nadaljeval z opisovanjem tega dogodka, ki se ne bi smel več ponoviti. Na koncu bi izrazil samo eno željo, da bi zbrale dovolj poguma in hrabrosti, ko bomo pripravili novo predavanje, morda drugo temo iz področja zdravstva in se predavanja udeležile v velikem številu. Do takrat pa dajem ta prispevek v premislek vsem zdravim in nezdravim ženam v steklarni Hrastnik.

Edo Volfand

Radio za naše vratarje

Naši vratarji so že večkrat glasno ali pa bolj potihno opozorili na to, da so brez radijskega aparata. Prejšnji, ki jim je služil že toliko let, pa je dotrajan in ne igra več.

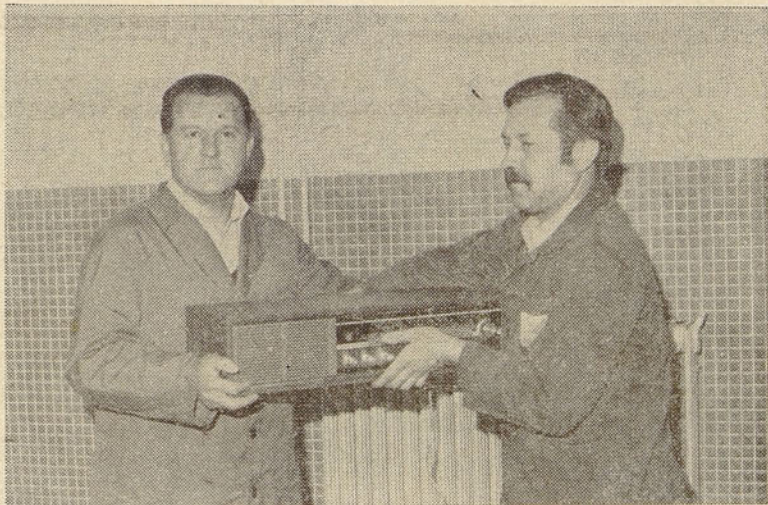
Ob bližajočih prvomajskih praznikih, ko je bila večina delavcev prostih, so spet izrazili željo, da jim nekdo priskoči na pomoč, da jim bo vsaj glasba in praznično vzdušje prek radia nadomestilo pravi prvomajski izlet, ki so se ga

morali odpovedati zaradi delovnih obveznosti.

Njihovi želji je prisluhnil izvršni odbor konference OOS v naši delovni organizaciji.

Tako smo jim kupili novo »škaticico«, za katero sedaj navdušeno pravijo, da igra, vratar — tovariš Bruno Racki pa je radio prevzel iz rok predsednika konference sindikata tovariša Edija Volfanda.

Jasna Kosm

Predsednik IOK OOS tovariš Edi Volfand izročja radioaparata vratarju pri glavnem vhodu

70-LETNICA MOŠKEGA PEVSKEGA ZBORA SVOBODE II - HRASTNIK

V letošnjem letu slavi moški pevski zbor DPD Svobode II visok jubilej — 70 let svojega obstoja, 70 let, odkar so se zbrali

delavci z namenom, da gojijo zborovsko pesem. Ob tej svečani priložnosti je bil 15. aprila slavnostni koncert pod pokroviteljstvom

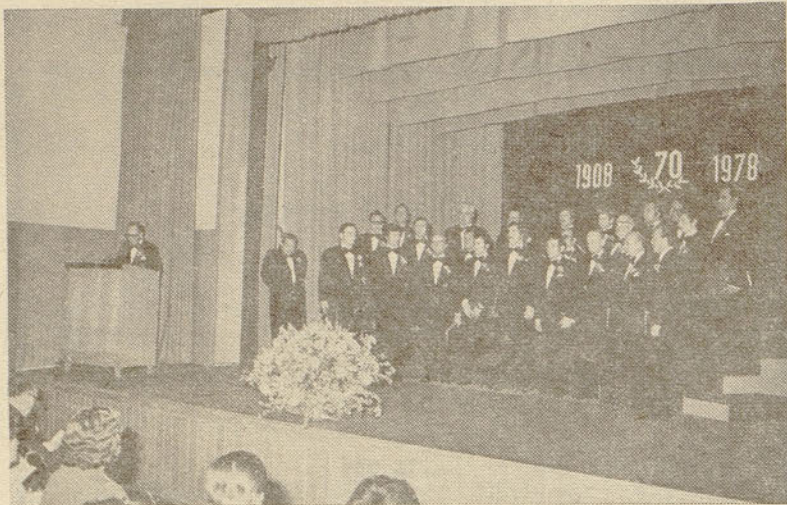
zborovske organizacije. Na pobudo strokovne organizacije je bilo leta 1923 ustanovljeno kulturno društvo Svoboda z mnogimi sekcijami, v njih pa so delovali delavci iz Steklarne, kemične in železnice. Prvi odborniki so bili: Jože Kosmos, Alojz Kelner, Ignac Vračun, Jože Jager, Franc Peitl, Franc Gačnik, Hinko Gačnik, Karl Savrič, Martin Pfeifer, Alojz Hudi in Ivan Brodnar.

Za zbor so se ponovili stari problemi: po daljšem iskanju so se, čeprav neradi, odločili za pevodvo Nemca Dirmajerja. Tudi pod njegovim vodstvom so že prirejali koncerte. Franc Peitl je leta 1930 organiziral otroški pevski zbor, ki pa je bil trn v peti nekaterim hrastniškim nasprotnikom delavskega razreda, zato jim je uspelo, da so Peitlu prepovedali vodenje zborov. Delavci-pevci so odločno odklonili, da bi se priključilo nemškemu pevskemu zboru v Celju. Kasneje je moški pevski zbor prevzel Franc Peitl in vodil zbor do izbruha druge svetovne vojne. V tem času je moški pevski zbor gostoval v številnih

stavljalpe pesmi s pretežno ljudskim motivom.

Predstavniki Zveze kulturnih organizacij Slovenije je ob tej priložnosti izročil Gallusova odličja za aktivnost in delovanje v zboru. Odličja so letos prejeli: David Stopinšek in Ignac Stopinšek — zlato odličje, Franc Zupanc, Milan Kaluder, Franc Veber, Edo Sršen, Karl Plazar — srebrno odličje, Edi Pufler pa bronasto odličje.

Ob visoki obletnici so pevske mu zboru čestitali predstavniki številnih pevskih zborov in kulturnih društev in organizacij. Med prisotnimi v dvorani je bil tudi tovariš Franc Peitl, dolgoletni, požrtvovalni pevovodja zborov, ki mu je predsednik zborov tov. Jože Gerhard v imenu zborov izročil darilo in mu izrekel zahvalo za njegovo nesebično delo, ko je dolga leta, poleg svojega dela v tovarni, žrtvoval prosti čas kulturi, zborovskemu petju, ki se mu je posvetil z vsem svojim srcem. Tov. Peitl se je ganjen zahvalil za izkazano pozornost in opozoril na to, da je zbor prešel že skozi številne težke trenutke v svojih dolgih letih ob-

Predsednik MPZ Svoboda II Jože Gerhard je spregovoril o delu zborov od ustanovitve pa do danes

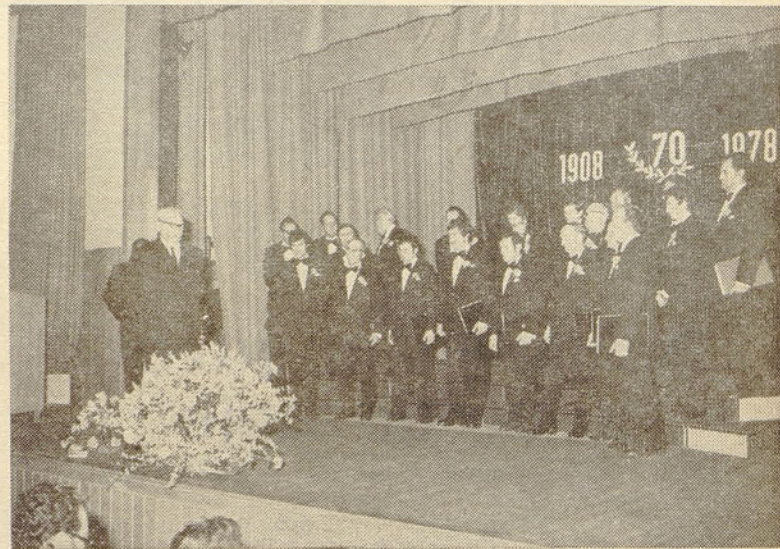

David Stopinšek sprejema zlato Gallusovo odličje iz rok predsednika ZKO Slovenije tov. Mitje Gobca

izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata delovne organizacije Steklarne Hrastnik.

V začetku je v letu 1906 v steklarni deloval moški pevski zbor, ki so ga vodili ljudje nemškega rodu, zato so tudi peli le nemške pesmi. Napredni steklarji so na pobudo Franca Papeža leta 1908 ustanovili svoj pevski zbor. Zbor so imenovali Delavsko pevsko društvo Sončni vzhod. V svojih prvih letih obstoja in tudi kasneje se je zbor srečeval predvsem z enim problemom, kako najti pevovodjo. Po daljšem iskanju so našli pevovodjo Hrena, ki je bil v takratnem času pripravljen učiti slovenske pesmi. Sodelovanje delavcev v zboru ni pomenilo le svoj prispevek kulturi, ampak se je krepila tudi njihova narodna zavest, pripadanje slovenski besedi in družbi.

Po propadu Avstro-ogrske se je dejavnost zborov še razmahnila. Zboru so dali ime Delavsko pevsko društvo Hrastnik. V Trbovljah so se navzeli ideje, da bi ustanovili lastno kulturno organi-

Zboru je ob 70-letnici čestital tudi dolgoletni zborovodja tega zborov tov. Franc Peitl, ter mu zaželel še veliko uspehov na področju zborovskega dela

krajih: Mariboru, Celju, Trbovljah, Litiji, Ljubljani, Kranju, na Jesenicah, v Brestanici. Tov. Peitl je prevzel vodstvo zborov tudi po končani vojni vihri vse do leta 1948. Potem je zbor prevzel Leopold Pufler, po letu 1952 pa spet Franc Peitl. Ko so bile ponovno ustanovljene Svobode, se je kulturno delo zelo razmahnilo. Ustanovljen je bil ženski pevski zbor, mešani pevski zbor, potem pa še pionirski pevski zbor. Veličasten je bil pogled na množico nastopajočih pevcev, ki jih je bilo okrog 100. Kasneje je navdušenje začelo na žalost zamirati, ostal je le še moški pevski zbor, ki ga je po upokojitvi tovariša Peitla prevzel pevovodja Vili Petrič.

V dvorani se je zbralo veliko ljudi, ki še ljubijo, spoštujejo zborovsko pesem in uživajo v njenem poslušanju. Z vso pozornostjo so prisluhnili koncertu. Program je bil sestavljen iz dveh delov: prvega, revolucionarnega, proletarskega, drugi del pa so se-

stoja. Vendar so pevci vzdržali. Na koncu je tov. Peitl zaželel zboru še veliko uspehov in plodnega dela tudi v bodoče.

Moški pevski zbor je izročil priznanje tudi sedanjemu pevovodji tovarišu Viliju Petriču, ki sedaj uspešno vodi zbor.

Tako je slavnostni večer počasi mineval in se zaključeval v celoto. Gledalci so nagradili izvajalce z odkritim aplavzom. Velikokrat jim bomo še lahko zaploskali, jim prisluhnili, saj radi nastopijo s svojim programom ob številnih kulturnih prireditvah in prispevajo k ohranjanju naše lepe zborovske pesmi.

Na koncu se lahko vprašamo le še to, kje so mladi. Mnogi pevci so v zboru že 10, 20 let, in še vedno vztrajajo, njihova zavest in pripadnost zboru in pesmi sta trdna. A mladih ni, zbor pa bi potreboval podmladek, mlade ljudi, ki bi nadaljevali delo v že zorani ledini. Ne stojmo samo ob strani.

Moški pevski zbor izvaja pod vodstvom pevovodje Vilija Petriča svoj jubilejni koncert

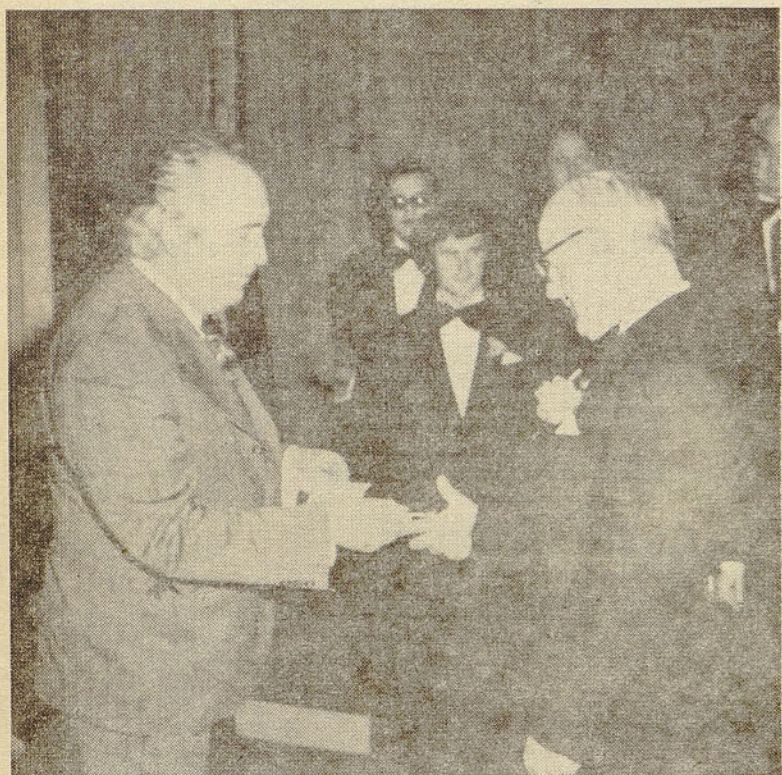
Moški pevski zbor DPD Svoboda II Hrastnik

Mitja Gobec, predstavnik ZKO Slovenije izročila Ignacu Stopinšku zlato Gallusovo odličje

V imenu pevcev se je predsednik zahvalil tov. Jakšičevi za odlično povezavo koncerta ter ji izročil majhno darilo

Richard Beurman je čestital zboru v imenu organizatorja kulturne prireditve iz Stične ter izročil darilo najstarejšemu članu zbora tov. Stanetu Abramcu

Delo čaka, dejavnosti je dovolj, da se vključimo vanje, kajti pasivnost ne vodi nikamor. Moški pevski zbor Svobode II vabi mla-

de v svoje vrste, da nadaljujejo začeto pot.

Jasna Kosm

ZAHVALA

V glasilu Steklar se zahvaljujemo za pokroviteljstvo ob 70-letnici obstoja pevskega zbora Svoboda II in za finančno pomoč izvršnemu odboru konference OOS Steklarne Hrastnik.

Enako se zahvaljujemo tudi ostalim za finančno pomoč: Kulturni skupnosti Hrastnik, ZKO Hrastnik, konferenci sindikata tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik. Prav tako se zahvaljujemo OOS TOZD I, OOS DSSS, tovarišema Jager Avgustu in Klemen Ignacu, vodstvu TOZD IV, tov. Vovk Erihu in stekloslikarkam oziroma TOZD III, tovarišici Jakšič Elzi, Biderman Zvonetu, Kumlanc Janku, tovarišici Špitalerjevi, kakor tudi tovarni Sijaj in Radio Trbovlje.

Zahvaljujemo se tudi vsem predstavnikom vabljenih zborov, predstavnikom družbenopolitičnih organizacij ter ostalim poslušalcem, ki so do zadnjega kottička napolnili delavski dom ter s tem dali priznanje vsem nastopajočim za njihov trud.

Prosim, da sprejmete naše opravičilo, če smo koga izpuštili, verjemite, da to ni bilo namenoma.

Pevci DPD Svobode II — Hrastnik

Pevcem »SVOBODE II« Hrastnik

Zbor deluje 70 let,
kaj vse v tem času moral je prezret.
A volja in veselje do petja klenila sta značaj,
donela pesem za delavski je 1. maj.
Je v hribih se delal dan,
zbor za pohod že bil je zbran.
Ubrana pesem odmevala je vrh planine,
ker proletarčeva zavest in pest nikoli
ne izgine in ne mine.
Bili so težki časi za obstoj,
prenekateri pevec moral je v boj.
In svoboda nam spet je zasijala,
se pevska družčina ponovno skupaj zbrala.
Lepota pesmi ni minila,
veselje delavcu je do življenja, dela, znova vlila.
Eh, koliko prostih ur je pevec daroval,
da s pesmijo je sebe in druge razveseljeval.
Jubilejne pesmi ubrano ste zapeli,
poslušalcem z njimi srca ste razvneli.

Lepo pozdravljeni!

Justi Bevec

Tekmovanje pionirjev prometnih krožkov v občini Hrastnik

12. aprila popoldne je bilo na osnovni šoli v Hrastniku zelo živahno in vznemirljivo, saj je potekalo šolsko prometno tekmovanje pod geslom: »KAJ VEŠ O PROMETU«. Tekmovanja so se udeležili pionirji iz prometnega krožka osnovne šole v Hrastniku in osnovne šole Dola pri Hrastniku. Tekmovalci so se pomerili o poznavanju cestno-prometnih predpisov na posebnih testnih polah in v spretnostni vožnji na poligonu s pony kolesom.

Rezultati tekmovanja so pokazali, da so pionirji prometnega krožka iz osnovne šole z Dola pri Hrastniku zelo spretni in podkovani v poznavanju prometnih predpisov, zato bodo občino Hrastnih zastopali na republiškem tekmovanju, ki je bilo 21. in 22. aprila v Novem mestu. Najboljši tekmovalac je bil Vojko Lorber iz osnovne šole Dol pri Hrastniku, drugi najboljši pa Bojan Kuhar iz iste šole.

X. republiškega srečanja pionirjev prometnikov v okviru JPI pod geslom »NAŠA DOMOVINA

POD SVOBODNIM SONCEM«, pa so se udeležili: Božo Gričar, Nataša Hafner, Aleš Venko in Andrej Zupančič. Vsi so učenci prometnega krožka OŠ Dol pri Hrastniku.

Tovarišici Kirnovi — mentorici prometnega krožka z Dola pri Hrastniku in pionirjem tekmovalcem pa želimo veliko tekmovalne sreče na X. republiškem srečanju pionirjev-prometnikov.

Osnovna šola Dol

ZAHVALA

Ob mojem odhodu iz Steklarne Hrastnik se vsem sodelavkam in sodelavcem izmene Karlija Rodoška v TOZD II, iskreno zahvaljujem za prelepo darilo, ki me bo vedno spominjalo na vas.

Vsem skupaj želim še mnogo poslovnih uspehov.

Marija Pinter

Memorial komisarja Rajka

Prvič leta 1959 in sedemnajstič letos (23. aprila) so se doslej srečevali v Hrastniku naši najboljši predstavniki igre z atraktivno belo žogico. Njihov cilj je bil vedno isti. V športni in fair igri si prigrati dragoceno trofejo — spominski pokal Jožeta Meniha-Rajka.

Spominu komisarja legendarnega Pohorskega bataljona, hrastniškega rojaka in narodnega heroja Jožeta Meniha se s spoštovanjem in zahvalo pokloni ne samo vsak njegov somešan, temveč sleherni resnicoljuben in pošten človek, ki ve, kaj je svoboda, demokracija, spoštovanje, mir in ustvarjanje.

Obujanju spomina njegovega herojskega, skojevskega in partijskega lika so se pridružili tudi športniki naše doline.

Namiznoteniški klub Kemičar, pod pokroviteljstvom ZZB NOV Hrastnik z redkimi objektivnimi premori prireja vsakoletno tekmovanje najboljših namiznoteniških igralcev in igralcev naše republike. Že nekaj let se namreč nahaja na koledarju NTZ Slovenije, kar pomeni, da spada v sklop prireditvev, ki se točkujejo za končno ocenjevanje tako posameznikov kot klubov.

Memorial komisarja Rajka so doslej osvajala tudi takšna imena slovenskega namiznega tenisa kot so Edvard Vecko, Janez Teran, Miran Savnik — med moškimi in Cirila Pirc-Korpa, Eva Jeler in še mnoge druge — med ženskami.

Skratka, prireditvev privablja čedalje večjo kvaliteto našega namiznega tenisa.

Prav je, da se tudi tokrat, ko je preteklo že več kot 35 let od herojske smrti legendarnih Pohorcev, spomnimo in obudimo življenjsko pot njihovega in našega komisarja.

Tovariš Rajko je bil že kot mlad fant, sin rudarja, poln revolucionarnih, skojevskih in partijskih idej. Ta njegov elan, notranji revolucionarni duh, ga je kmalu popeljal iz Hrastnika med napredno študentovsko mladino, ki je bila že pred vojno nosilec naprednih idej in zagrizen bореc proti porajajočemu se fašizmu, tako v svetu, kot na domačih tleh.

Zato pravzaprav niti ni čudno, da je bil Jože Menih na vse bližajoče se trpljenje več ali manj pripravljen. Ko je okupator prestopil meje takratne buržoazne Jugoslavije, je Jože takoj začel z akcijo. V Hrastniku je organiziral mlade vrstnike, napredne somišljenike — skojevce ter z njihovo pomočjo pričel zbirati orožje za oborožen odpor proti okupatorjem in domačim izdajalcem.

Ko je bila sredi leta 1941 ustanovljena Redna divzija, je bil Jože Menih eden njenih prvih borcev. V eni izmed mnogih borb Revirske čete, ko je skušal rešiti dva ranjena soborca, je bil ujet, vendar sta mu njegova spretnost in hrabrost pomagala, da je ušel.

Kmalu zatem je bil poslan kot aktivist političnega dela v Celje. Tam so ga sluge okupatorjev prepoznale, ovadile, zato so ga aretirali. Na srečo okupator ni vedel, koga ima v zaporu. Izgnani so ga v Srbijo, od koder pa se mu je kmalu posrečilo ilegalno vrniti v

Slovenijo. Svoje partijsko, politično in aktivistično delo je nadaljeval v Ljubljani.

Zaradi izjemnih sposobnosti je bil poslan v drugi štajerski bataljon, kjer je bil imenovan za komisarja čete. Kmalu zatem je bil imenovan za komisarja Jankovega bataljona v drugi grupi partizanskih odredov, katere komandant je bil narodni heroj Franc Rozman-Stane. V vseh borbah bataljona je Rajko kot komisar pokazal izredno hrabrost, hladnokrvnost in požrtvovalnost. Legendarni pohorski bataljon pod političnim vodstvom komisarja Rajka ni poznal počitka. V neprestanih borbah z vermani, okupatorjem in domačimi izdajalci, je z akcijami izvrševal izredno poslanstvo NOB, prav v osrčju tako imenovanega velikega nemškega rajha.

Vsa borbenost, visoka politična zavest, izredna predanost partiji in osvobodilni borbi slehernega borca in borke Pohorskega bataljona, je zasluga prav komisarja Rajka, ki je s svojim zgledom, hrabrostjo in iskreno partijsko besedo znal vzgojiti borce in borke v jekleno, idejno disciplinirano monolitnost, ter izredno borbenost celotnega bataljona. Ta pa je bil vzor in ponos naše partizanske narodnoosvobodilne vojske.

8. januarja 1943 je bataljon s svojim komisarjem na čelu bil poslednja bitka z veliko močnejšim sovražnikom, ter v tako težkem položaju in zaradi izdajstva, izkraval do zadnjega borca in borke. Takrat je nehalo med smrekami Pohorja biti srce junaka — komisarja Jožeta Meniha-Rajka.

V počastitev spomina na komisarja Rajka in z njim vseh 1 milijon 700.000 naših očetov, mater, sinov, hčera, ki so prelili kri in dali svoja življenja za naš lepši jutri, za ideje demokratične samoupravne družbe, se je tudi tokrat zbralo v Hrastniku blizu 100 igralcev in igralk iz 11 slovenskih klubov.

Konkurenca je bila izredna, zlati pri moških. Tako med člani kot mladinci so nastopili vsi naši najboljši igralci s Savnikom, Klingerjem, Cajnkrajem, Frankom, Horvatom, Kovačem, Urhom in drugimi.

Ženska konkurenca je bila nekoliko slabša, kar je razumljivo, če vemo, da so bile najboljše na tekmah za zvezno ligo. Pa vendar. Bili smo priča izredno kvalitetnim igram, brezkompromisnim bojem in nemalim presenečenjem. Tako sta se v članski konkurenci že v četrtfinalu srečala dva glavna kandidata za prvo mesto Savnik in Klinger. Frank, mladinski vice prvak Evrope je nepričakovano izpadel po zaslugi mladega Ljubljanačana Hudnika. Najprijetnejše presenečenje je vsekakor nastop domačinke Nataše Salmičeve, ki je v odsotnosti nekaterih najboljših nepričakovano, pa tembolj zasluženost osvojila kar dve 1. mesti. Edini, ki je potrdil svoj lanskoletni nastop na tem tekmovanju je bil domačin Jože Urh, Lanskoletnemu naslovu najboljšega med mladinci je dodal zmago še letos.

Sicer pa si oglejmo rezultate polfinalnih in finalnih bojev v vseh disciplinah:

mladinke — polfinale:
Krsnik (Mar.) - Salmič (Kem.) 1:2
Ojsteršek (Kem.) - Mesec (Kranj) 1:2

finale:
Salmič — Mesec 2:0

mladinci — polfinale:
Frank (Mar.) - Urh (Kem.) 0:2
Kovač (M. S.) — Štebih (Mar.) 2:0

finale:
Urh — Kovač 2:0

članice — polfinale:
Štrumbelj (Jes.) - Pene (Lj.) 0:2
Salmič - Tekavec (Lj.) 2:1

finale:
Salmič — Pene 2:0

člani — polfinale:
Savnik (Lj.) - Urh 2:0
Cajnkraj (Mar.) - Kovač (M. S.) 2:0

finale:
Savnik — Cajnkraj 2:0

Najboljši v posameznih disciplinah so prejeli lepe spominske pokale v trajno last. Vsi polfinalisti pa so prejeli praktične nagrade, ki so jih prispevale hrastniške delovne organizacije. Tako organizator kot pokrovitelj sta poskrbela, da bo vsem udeležencem ostal nastop na 17. memorialu komisarja Rajka še dolgo v prijetnem spominu.

J. P.

10. REVIIJA PEVSKIH ZBOROV V HRASTNIKU

V soboto, 22. aprila 1978 je bila v delavskem domu v Hrastniku deseta, jubilejna revija pevskih zborov, ki sta jo organizirala ZKO občine Hrastnik in zasavska pevška skupnost.

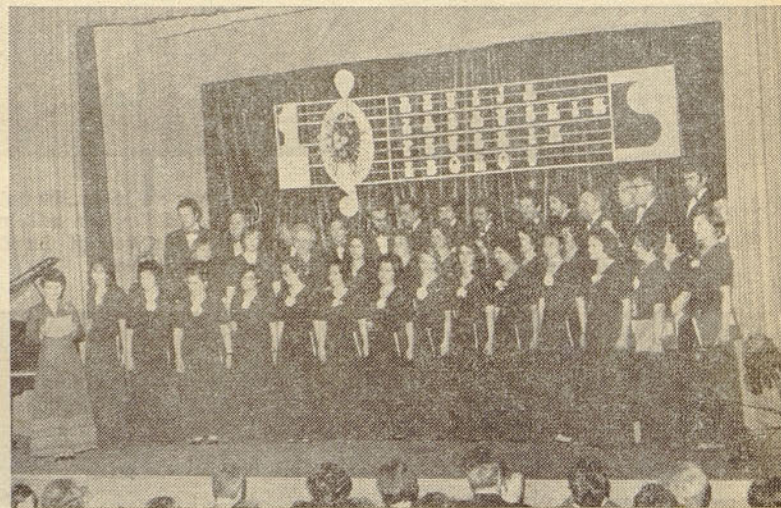
Revijo je otvoril predstavnik pokrovitelja te kulturne prireditve — delovne organizacije Sijaj Hrastnik.

Pred 10 leti se je na prvi reviji pevskih zborov predstavilo dva-

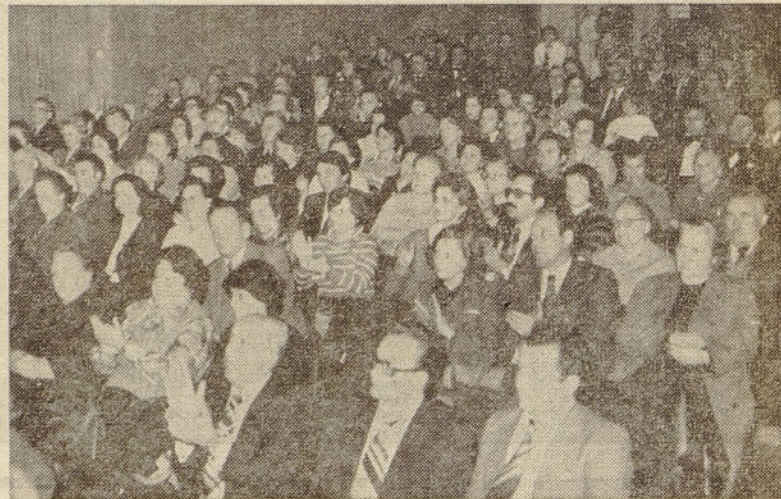
najst pevskih zborov, danes pa je to število že večje, saj je tokrat nastopilo 19 pevskih zborov, nekateri pa so se opravičili, kot tudi okteti iz Zagorja, Trbovelj in šmarski okteti.

Vsak pevski zbor se je predstavil občinstvu z dvema pesmima. Nastopili so naslednji zbori: Moški pevski zbor društva upokojenecv Dol pri Hrastniku, MPZ Svo-

(Nadaljevanje na 11. strani)

Na 10. reviji ZPZ v Hrastniku je kot gost sodeloval tudi mešani pevski zbor Sumatovac iz Aleksinca

Polna dvorana delavskega doma v Hrastniku na reviji pevskih zborov

Dr. Toplak Jože

UTRUJENOST

Človek, kot psihofizično in socialno bitje tekom svojega življenja vrši določeno organizirano delo. Vsako delo pa dovede prej ali slej do stanja, ki ga poznamo pod pojmom utrujenost in preutrujenost. Ta stanja nastanejo takrat, ko človek svojo aktivnost najsi bo profesionalno ali izven profesionalno vrši prekomerno, ne upoštevajoč obrambne mere organizma, ki ga opozarjajo, da je njegova aktivnost prevelika. Take obrambne mere organizma so na primer: hitrejša bitje srca, hitrejša dihanje, mišične bolečine, glavobol, nezmožnost koncentracije, zaspanost, podaljšan čas reakcije in podobno. Gre torej za stanje, ko psihična ali fizična aktivnost prevladuje nad zmoglostjo organizma in se organizem upre proti tej preveliki aktivnosti s svojimi obrambnimi mehanizmi. To stanje imenujemo utrujenost. Utrujenost je torej normalno fiziološko stanje organizma, ki nastopi takrat, ko aktivnost prevladuje nad počitkom. Preutrujenost pa nastane kot posledica utrujenosti, torej takrat, ko človek kljub utrujenosti nadaljuje svojo aktivnost. To stanje pa je že bolezensko in traja lahko več dni, tednov ali mesecev. V tem slučaju gre torej za izčrpanje rezerv organizma. Tako stanje je seveda posebno nevarno, ker je njena posledica lahko bolezen ali celo invalidnost.

Poseben problem utrujenosti in preutrujenosti je problem števila nesreč na delovnem mestu. Mnogi avtorji so v svojih raziskavah dokazali vzročno zvezo med utrujenostjo in nesrečami oz. nezgodami, tako na delovnem mestu kot tudi v drugih izven profesionalnih dejavnostih človeka. Borba proti utrujenosti je torej ena najvažnejših praktičnih problemov v psihofiziologiji dela. Cilj borbe proti utrujenosti in preutrujenosti na delovnem mestu, pa tudi izven delovnega mesta je v tem, da de-

lavcu nudimo take pogoje dela, da lahko vrši svoje delo dnevno 8 ur, 6 dni v tednu skozi 35 let delovne dobe, ne da bi se njegovo zdravstveno stanje bistveno poslabšalo. To je deklaracija združenih narodov. Kako pa lahko to dosežemo? Vse napredne države so v borbi proti utrujenosti in preutrujenosti na delovnem mestu sprejele zakonske predpise, ki imajo za cilj preprečevanje prekomerne utrujenosti na delovnem mestu in s tem istočasno preprečevanje obolenj, kot tudi preprečevanje nesreč. Ta socialno-zdravstvena zakonodaja prepoveduje nočno delo mladoletnikov, nosečnic, mater z majhnimi otroki; omejuje nočno delo žena, omejuje pri nas tedenski delavnik na 42 ur, predpisuje obvezni delovni počitek tekom delovnega dne, ki ne sme biti krajši od pol ure, v nekaterih državah je ta čas že podaljšan na 1 uro (v ZDA pa na 1 uro in pol). Predpisujejo obvezni tedenski počitek in letni dopust, ki pri nas ne sme biti krajši od 18 delovnih dni.

V delovni zakonodaji pa posveča pozornost higiensko-zdravstveni ureditvi delovnega okolja. Predpisuje minimalne standarde za osvetlitev, za ropot in vibracije, za toplotne faktorje na delovnem mestu, za onesnaževanje s plini, parami in prašnimi delci. Skratka, ureja minimalne ekološke pogoje na delovnem mestu.

Utrujenost in preutrujenost dovedeta do količinskega in kakovostnega padca produktivnosti, do predčasne obolevnosti in zvišanja števila nesreč. Raziskovalci, ki so se ukvarjali s problemom nesreč na delovnem mestu, so dokazali, da ca. 80 % nesreč nastopi kot posledica utrujenosti na delovnem mestu.

Kako se proti utrujenosti in preutrujenosti borimo?

1. S pravilno selekcijo delavcev na delovnem mestu.

2. S pravilno organizacijo dela.

3. S higiensko ureditvijo delovnih prostorov in delovnega okolja.

4. S pravilnim koriščenjem dnevnih počitkov na delovnem mestu.

Menimo, da bo potrebno ta problem pri nas še proučevati. Potrebno bo na podlagi obremenitev na delovnem mestu z zdravstveno analitično oceno delovnih mest določiti obseg in razporeditev dnevnih odmorov, kot tudi njihovo pravilno koriščenje. Dnevne in

tedenske počitke morajo fizični delavci koristiti s pasivnim odmorom, psihični pa z aktivnim odmorom. Oblike aktivnega odmora so: rekreacija, šport, kulturno udejstvovanje. In končno v borbi proti utrujenosti in preutrujenosti igra veliko vlogo tudi borba proti alkoholizmu, tableto in narkomaniji, ki so danes eden najvažnejših dejavnikov v nastanku utrujenosti in preutrujenosti, tako na delovnem mestu kot tudi v izven profesionalnem udejstvovanju človeka.

Takrat, pred 37. leti

Najboljše, kar ima človek, je življenje. Življenje moraš živeti tako, da se ne gnjaviš zaradi nekristno preživelih let. Mnogi so padli pod strelji nemških krivnikov, še preden jih je samo življenje obsijalo z vso močjo.

Pomlad, ki je prihajala v deželo ljudje niso občutili. Po vsej naši domovini se je razlezla povodenj tujih vojakov z namenom, da razkosa državo in si razdeli njeno bogastvo.

Stoletja tlačeni smo se uprli in prijeli mrzlo kopito puške in se borili za košček sonca na zemlji. Mnogi so gledali v smrt z nasmehom, mnogi so omahnili v globoke prepade brez upanja, naliti z osamljenostjo in razočaranostjo. Precej je bilo takih, ki niso vzdržali zaslepljujočih bliskov, ki so parali zemljo, ne krikov, ki so prihajali z dna srca, ne krvi, zlite s krvjo.

Borci so doživljali dotike s praznino, občutili vse odtenke strahov, tesnobe in groze. Osamljeno so se ozirli na svojo samotno pot, toda ko so ob svojih sledovih videli sledove čete, so videli, da niso sami, kajti človeku je najtežje biti sam, ker se izgubi, ko išče smisel obstoja. Toda roka KP in tovariša Tita je vodila ogromno vojsko poštenih ljudi s samotnih obal sveta nazaj tja, kjer je požar neba razklal ledeno skorjo stoletja in kjer je pomlad življenja rodila močne, zagrizene, trde, jecklene može in borce.

Komunistična partija kot pobudnik za skupni nastop vseh naprednih ljudi proti okupatorju, je dala pobudo za ustanovitev OF 27. aprila 1941 so se v Ljubljani zbrali predstavniki nekaterih naprednih strank, ki niso hoteli služiti okupatorju in tako ustanovili OF slovenskega naroda. OF je imela nalogo, da povede slovenski narod v boj za osvoboditev in družbeno preobrazbo. Napovedala je boj okupatorju do zmagovitega konca. Ta boj je bil obenem tudi boj za zedinjenje vseh Slovencev v okviru enotne Jugoslavije.

Proglasila je lojalnost vseh skupin v OF in sklenila, da bo OF po vojni prevzela oblast na Slovenskem in uvedla ljudsko demokracijo, o vseh neresenih vprašanjih pa se bo po vojni urejalo demokratično. Zato večkrat pravimo, da je OF postala država v državi. Slovenci pa so izpolnjevali njene ukaze in ne ukaze okupatorja.

OF je škodovala sovražniku povsod, kjer je le mogla. Njeni pripadniki so rezali telefonske žice, prenašali letake, na stene pisali parole kot so: ŽIVEL 1. MAJ, ŽIVELA KP, TITO, ŽIVELA OF...

Premražena, lačna in utrujena četa partizanov pa se je pomikala z obroča v obroč, na pomoč lju-

dem, ki jim je sovražnik požgal domove, svojece pa odgnal v taborišča smrti. Čeprav so ljudje umirali in padali, so vendarle vedeli, da bo prišel dan, ko bo sonce zopet rumeno in bodo vijolice zopet cvetele kot nekdanj. Niso klicali obrazov bližnjih, ne glasov, ne imen skozi temo pošastnih strellov, skozi ploho uničenja. Vedeli so, čemu se borijo.

Majhen narod smo, v srcu Evrope, pa smo vendarle ukanili tisočkrat močnejšega sovražnika. Zakaj? Zato, ker smo narod, ki ljubi svobodo, domovino, ker ljubi svoj narod. Zavedamo se, kako težak škorenj nas je venomer potiskal k tlom in nam ni pustil dihati. Toda končali so se dnevi hlapčevanja. Vzdignili smo se kakor množica iz oblaka belega prahu in udarili po sovražniku. Strgali smo verige izkoriščanja in jih vrgli na sovražnika ter jih tako zategnili, da so se jim zajedle v meso kot pasje čeljusti. Zarjavele tečaje državne uprave pa smo namazali tako, da so se na steržaj odprle kmetu in delavcu...

Štiriletni junaški narodnoosvobodilni boj naših narodov in narodnosti, v katerem je vsaki 10 državljan daroval svoje življenje, je pomemben prispevek k zmagi protihitlerjevske koalicije ter vseh miroljubnih protifašističnih sil nad mračnimi silami fašizma in reakcije.

Mnogi še danes ne živijo v svobodi, kajti svet se še vedno srečuje s pritiski imperialističnih, neokolonialističnih in drugih reakcionarnih sil in teženj. Nekateri skušajo oživiti fašizem, drugod se bojujejo proti terorizmu, to pa ogroža svobodo, neodvisnost narodov ter svetovni mir.

Borci so padli, pa so vendarle postali nesmrtni, kajti smrt je začetek nesmrtnosti.

Padli živijo med nami. Slutimo jih, kako stoje in kako jim v vetru plapolajo lasje. Ne vidimo jih z očmi, ampak s srcem.

Tovariš Tito večkrat poudarja, da so borci padli z edino željo, da ne bi padli zaman.

Manja Podkoritnik

10. revija pevskih zborov

(Nadaljevanje z 10. strani)

bode I, MPZ Svobode II, MPZ društva upokojencev Trbovlje, MPZ Poljšnik, MPZ Hotič, MPZ Tone Okrogar Zagorje, MPZ Papirnica Radeče, MPZ Lipa iz Litije, MPZ Zarja, Trbovlje, ženski pevski zbor Gabrovka, ženski pevski zbor Svoboda I Hrastnik, mešani pevski zbor Svoboda I Hrastnik, mešani pevski zbor Jevnica, mešani pevski zbor Svoboda II Trbovlje, mešani pevski zbor Slavček, moški pevski zbor Zvon Šmartno, moški pevski zbor Loški glas Zagorje. Na tej prireditvi se je predstavil tudi amaterski mešani pevski zbor Šumatovac iz Aleksinca. Mesto Aleksinac je pobrateno s skupščino občine Zagorje ob Savi, občinstvo pa je tudi ta zbor toplo sprejelo.

Na odru so se zvrstili mnogi zbori, nekateri mnogoštevilni, drugi manj, v nekaterih je bilo več mladih ljudi, v drugih spet manj. Vendar pa je pesem donela izvirno in kvalitetno pri vsakem zboru in našla pot do poslušalca.

Ob poslušanju zborovske pesmi

lahko človek razume, zakaj so tako številni tudi včasih, v najtežjih trenutkih ostali zvesti zboru in svojemu kulturnemu društvu. Pesem jih je družila, jih hrabrila, naša slovenska pesem je tista, ki lahko zavzame gromko in odločno, da ji človek z veseljem prisluhne, ali pa spet otožno, kot podoba resnične, težke preteklosti.

Lep je občutek ob spoznanju, da v naši zasavski dolini še vedno toliko zborov goji našo slovensko zborovsko pesem. Potrebno pa bo še veliko dela in sodelovanja društev in vodstev kulturnih organizacij s šolami, da bi pritegnili v svoje vrste tudi več mladih, na katerih sloni prihodnost in ki jo bodo morali aktivno ustvarjati tudi na kulturnem področju, posebej pa še na področju zborovskega petja.

Naj vas na koncu seznanim še s podatkom, da bo v naslednjem letu 10-letnica ustanovitve Zasavske pevške skupnosti, njeni počastitvi pa bo namenjena tudi 11. revija pevskih zborov.

Jasna Kosm

ZAHVALA

Vsem pregledalkam in ostalim sodelavcem se iskreno zahvaljujem za izkazano pozornost ob odhodu na drugo delovno mesto.

Želim jim, da bi se tudi s sedanjim vodjem izmene dobro razumele.

Karl Rodošek

